КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Масса а мехкашкара пролетареш, вІашагІкхета!

Ера, 8 май, 1969 шу. № 55 (4692). Мах 2 кап.

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союзан Коммунистически парти Нохч-ГІалгІайн обкома, Нохч-ГІалгІайн АССР Лакхехьарча Советан Министрийн Советан орган.

Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

1923 шера дуьйна арадуьйлу

ПХЕ ШЕРА ПЛАН — ХАНАЛ ХЬАЛХА!

Республика боахамашкара

ЛОАМАН БОСЕШКА ЛЕЛ ТРАКТОРАШ

РЕПОРТАЖ

Укх бІаьсти аха дезаш дикка лаьтташ ду Сунженски района «Орджоникидзе» цІерагІча колхозан. Цахаддаш лаьттача йоачаьна тІехьатийттад балхаш, тІаьда да Эса-чІожара цхьадела кхаш. ХІаьта а дика вІаштІехьдаьха ду укхаза дерригІа кхашкара балхаш. Цхьабола колхозхой Махьмад дукъ тІа ба болх беш. Лакхерча Махьмад дукъ тІара 25 гектар йолаш цхьа участок оахаш йоала колхоза цхьоалагІча тракторно - полеводчески бригада йиъ агрегат. ТІехьа кхо боал боахк нохараши маккаши долча гусеничнии тракторашца цхьаьна болар сихду, цкъаза вІахла меттахьа йоахий-те аьле хеталуш лаьгІау. Халдча лоамашка тоаза делаш шоай машинаш тракториста Калематов Висха, Бузуртанов Хьасана, Зейтов Мовле, Зейтов Іусмана. Йоккха опыт йолча механизаторашца оасарле лакхеш пайда оц шоай техниках.

Да делкъийга кхьачадар тхо колхоза агрономаца Костоев Хьасанаца цу кхашка долаш. Шоаш чуьлаьца 25 гектар йола участок кхааза соагІа аьла баьккхбар механизаторам.

— Мел ала еш цхьан агрегата лоамаш хьалашка дийнахь нормах?

— Ден норма 2,8 гектар я тха, — аьлар агроном йистхиъале тракториста Бузуртанова.

— Тахан чакхьаьккхийтаргьа оаха оахаза чуьлаьца пайда, — аьлира тІатехар, хІетта ший агрегат сопаль хьатІаленача Калематов Висха.

ТІехьаьынача бІаьстено а лаьттача йоачаша а тІехьатетт балхаш, амма лоаццача хано механизаторам уж чакхдаха гІерташ хилар гуш да. ТІаьдача кхашка тІехьатІа дергдолаш маьлха босешка укхача кхашка де леза балхаш хьаллахІа. Цхьаккха сихьат лехьа хоале йиш яц хІанз, — йоах механизатораша.

Тхоа хьалха укхаза еача группой машина тІара маккам Іолоехаш, трактораша тІехьа тоасаш боахкар механизаторам, баламал тІехьашкарча 30 гектар йолча кхьача кхай тІа тхо кхьачача. Дукха ца тоаш тІехьа маккаш долаш дІайолаехар шиъ агрегат.

Цу кхайна уллув уллача 36 гектар йолча мэйла тІа кхьар цу дийнахь юххьанца кеп дІабе болабеннача Богатырев Ахьмадан Басиев Махьмад - Гирей шиъ агрегат. Фупа цхьана сеялкашка чуехк гранулированнии суперфосфат.

— ХІара гектара 0,5 центнер кхачийта дерхІ оаха, — йоах агронома.

Ший йоарамах доагІача тайпара кІоарга фу лаьттах дохийтаргдолаш оттаь сеялкаш тай техача санна ийса йоах.

Лохеоче лакхерчен Махьмад доккъаш тІа кхатийна лаьрхІа цхьа бІаь гектар кеп, кхатийна лаьрхІа 136 гектари силоса 600 гектари хьажкІа, доакъара вІашагІъаль горохи кеии 150 гектор дІае лаьрхІад колхозхоша.

Цу кхай тІара тхо юхахийрзача тхона дуьхьалкхийтар механизаторашта делкъийка дал хІанаа ийна йода машина.

А. ТУГАНОВ.

ДІАДЕ ДОЛАДАЬД ДУГА

Массехк ди хьалха, кхоалагІча, цхьалхайолча мутттагашка фу хул хьана дуга дІале доладьд оаха. Дуга дІаларе майолатІа шийчо ший ала йиш я. ХІаннале борзІ бІаь гектара тІа планировка я тхоай. ХІаьта аьлбІаь гектара тІа суперфосфатна сульфатамони бахь-бахь центнер а кхоачийтаж удобрениш тайсай. ХІаьта хІоно дуга дІаларе балхаш ма дарра дІадахалашшо а дергда поелика, хийцке балхош. Дуга дІадуьйш тхьо агрегат я хІанз. Уж дерригІа балхаш 15-гІа мий тІа кхоачаш чакхдаккх доза дешал дуга кхьдарена.

Г. ВИСУЛТАНОВ,

Гудермеса района «Степной» совхоза звенервожа звеньевод.

ЛАЬТТА ТОАДУ

Хургболча хьувкъама дика ларх йоллара тІатеІІа болх беш ба «Лермонтовский» совхозера В. Байдаева кулгалдеш йолча звено болхлой. Цу звенона юкъевоагІача дикънех кхоъ комсомолец ва.

ШоллагІа шу да цу звенона хьаьбоагІаршна цхьана [illegible] дІададахача шера планал соагІа хІара гектара тІара фуна лаьрхІа 33 центнер хьажкІаш чуера хар. Лакха социалистически шеххараш тІаийнад звено членашта укх шера а. Плавах хІара гектара тІара чуэфа лаьрхІа 30 центнер яр. Бакъда цар шоай тороваш хьежа декхар тІаийцад гектара тІара 45 центнер хьажкІаш чуера. ТІаийна декхараш кхоачашдара дика хьалаш делаш ба звенов юкъебоагІа кхахьегамхой.

ДІазакача шера гурахьа аьла лаьтта оахаш хІара гектара тІа 250—300 килограмм фосфорни удобрениш тайсай. БІаьсти шозза маккаш лаьхад. Ший хаинахьа лаьттанцара тІоадал социальй, иштта кхьдола балхаш даьд.

Бакъда, ер дезаш дола балхаш эстара дукхагІа хІанз ма. Цудухьа дики сиенагІа болх беш ба шерно механизатораш. ХІара гектара тІа 70 килограмм суперфосфат, 30 килограмм борнодатолитовни удобрениш а йоккхаш еІайийна аьннад шекара свекла. ХІанз кхоалагІа культиваци ешшехь а дІаюаш латт хьажкІаш. Уж 120 гектара тІа дІайийна аьннай.

Шоай заданеш хІара денна тІехкхоачаш а еш дика болх беш ба звеноцара Пауиев ІалаудиІ, Туханов Іалаудин, Адаев Ахьмад.

М. ХАМАТХАНОВ.

* * *

БІаьсти тІеххьлар, [illegible] догІаш долдар чІоагІа Іатть гохьашта токача [illegible] ера. Къаьсте чІоагІа ІатІахьарде [illegible] гІулакх боалий гаьмашта. Цхьабольда тха семий боламаш делаерам дот тийша ба сом дика хьувкъаргхимерах. Цу гІулакхо ма йола мероприятии кхоачашо цар. Иштта, ших бІаь гектара тІара боламий гаьмашта юкъера боккьы аьхай, гаьмашта тоаькьара моттигаш аьхай.

Семий боламашта гІулакх доча бер бочарно [illegible] бахьнеб Ю. Чапхоева кулгалдече колхозагІча бригада болхлой. ХІанзо чоандийна цар шоай гІулакх доча семий боламашка ларьнасвам ера балхаш.

Ш. БУЛТАЕВ.

ДОШ КХОАЧАШДЕРГДА

Тха колхоза кхаш лелаерашта хьалхашка латта декхараш геттара бехктонхаме, кхоачашдара хиэткъала да. Масала, хІара гектара тІара 16,4 центнер ялат даккха дош деннад оаха, планах доагІар 14,1 центнер долча. Юргбоахама культурай хьувкъам даккхбарах дерриге доаккха ялат 4224 центнер дукхагІа хургда плавах лаьрхІачул.

Уж декхараш кхоачашдара ер шу доладуйшо а белгалъяьккхар оаха хоадам болаш йола мероприятеш. ХІаьта царех дукхагІъараш шо-шоай аргІанга хьежжа балха юкъехкхьаш а я хІанз. Иштта, 720 гектара тІа гурахьа дийнача кІина хІара гектара тІа 100 килограмм а кхоачийташ минеральни удобрениш яхай. Цул соагІа гурахь бийнача мукха 630 гектара тІа а даьа уж балхаш. Дерригача гурахьа дийнача ялата подкормика ий 1370 гектара тІа.

Цу ялата хьувкъам алсамбаккхара балха аьттув хургба гурахьа дийнача ялата хий диллярах а. ДДН-45 аха догІа хьисапе хий бехка машинаш кийча я. Уж кхоачам болаш я 673 гектара тІа хий диллара. Иштта лоархІаме гІулакх да оасара, кено садоахкараш кхемара [illegible]

...а хІемашта кхухбала декъалмиэццаташ тоасар а. Дерригача кхашка тоасад ІалашъяІ уж.

Укх шера, аз хьалха аьннача тайпара, ялат даккхара белгальвеча мероприятешта юкъе лоархІаме моттиг дІалоаш бІаьсти юча культураша. Ьалха юв еультураш дІайийнай, уж дІанеоше а хьашка гранулированни суперфосфат а тресам. ІІаьта уж дІадийнача лаьтта чудоийташ хий а диллар оаха. Цул соагІа вегетационни хьисапе а дулларгна кхашна хий. Хий ма дехкача турашин Іоьлеш долча кхашка тургбашна дулларгда хий.

ХІана бІаьсти хьалха юш йола культураш дІайийна а баьнна, хьажкІаш дІае болабеннаб механизатораш. Лаьтта вІеаш-дукха зовсара доддане хьажкІаш дІаюаш долча оахамаш тІа маккаш даьтар оаха. ХІаьта хьажкІаш дІае йолалелаьа цхьара культиваци йир цу лаьтта. ТІакха мара квадратно-гнездовой хьисапе дІае доладьвая претроббакии аь хьаьаІай дукагІа дола фу. Къаьстта дола ду уж балхаш кхоалагІча комплексни бригада механизатораша.

Укх шера хьувкъама лаьрхІа гурахьа дийна культураш кхьадцайолчара таллара, доакъара культурашта къоастадаь хиннача лаьтта четах ялата культураш юргйола лаьтташ шерле лаьрхІад оаха. Цудухьа тхо чІоагІа бехкеххаме да хьайбашта кхоачамбалла доакъар Іалашдара. Доакъар Іалашдара оаш кхоачаше дерхІ оаха цу гІулакха йийнача культурай хьувкъам даккхбарах.

Лоацца аьча денна дош кхоачашдара шертта болаш йолча тоенох бизза пайда эцаш ба тха кхаш лелаерам.

М. ГИРИЕВ,

Шалинский района «Чермоевский» колхоза коргтера агронома.

ХЬАЖКІАШ ХЬУВКЪАЯРА

Дукха ха я тха района боахамий кхаш лелаерам хьалха юв ялата-бобони культураш дІайийна баьнна. Уж юкъ шера лоар. Дукха дар механизаторий де дезараш кхы а. Бакъда, цар шоай хьалмар оарцагІадьякха къахьегараш, боахамий кулгалхоша кхьакарча баккахта лерттІа кийчо ярах торо хиннай хІаннале силосбаргаш шекара свеклан керттерча лаьрхІа дІайийна яха. Уж культураш дІаювча къаьстта дика къахьийгад Ленина, XX-ча партсъезда цІерагІча колхозий, «Автуринский» совхоза къахьегамхоша. ХІанзале дикка гаьна лаьтад цига хьажкІаш дІаера балхаш. Иштта Ленина цІерагІча колхоза кхаш лелаераш хьегте а кхьйола бІаьсти юв культураш дІайийна а баьнна хьажкІаш дІаюаш ба хІанз. Еррига дІае еача йиъ бІаь гектарах ах соагІа дІайийна аьннай. Цу тайпара дика а сиза а уж балхаш ду XX-ча партсъезда цІерагІча колхоза, «Автуринский» совхоза къахьегамхоша. Масала, хьалхарча боахама механизатораш декхарийла ба планах 314 гектара тІа хьажкІаш дІае, бакъда хІанзале кхо бІаь гектара тІа даь дьиннад уж балхаш.

Укх шера доаккхаш дола ялат алсамдаккхара керттера резерв хьажкІай хьувкъам алсамбоаккхийта хилар дика кхеталарга дІаюаш я хьажкІаш «Автуринский» совхозе а. Цу боахама къахьегамхоша къаьстта боккха терхам бу цу гІулакха, хІана аьача цар эзар гектара тІа хьажкІаш дІае езаш ба уж. Даьо а моаита хьалхашка латтача дакхарех дика лоархІабу механизатораш. ХІанзале йиъ бІаь гектара тІа уж балхаш даь диннад.

БІаьсти культураш дІаювча доккха йоккхоестал хул хІара боахамий кхаш лелаерашта юкъе лоархІача социалистически дІахьал.

ХІанзалца даьча балхашта хьахьокх районе дикагІча механизаторех «Джалка» совхоза Социалистически Къахьегама Турпал йолча Т. Муслимовас кулгалду бригада, Ленина цІерагІча колхоза А. Ломалиева звено, «Автуринский» совхоза Н. Цаккаева звено хилар. Денна шоай сменни заданеш дикка тІеххкхоачашъеш цар. ХІаьта цех боккха хьоахам а хул кхьйча кхаш лелаерашта. Царех хІаране шоай заданеш 150 е соагІа процент кхоачашъю.

Дукха балхаш да тха района боахамий механизаторашта кхы а де дезаш, дукха къахьега дезаргда уж кхоачашде. Бакъда, денначаденаьа хьежжа, тІехьа ма йоалийтаь бІаьсти юв культурай дІаер хий долаш гІулакх да.

А.-П. ВИЗИРХАНОВ,

Шали района партбоахамий производственни управлени коргтера агронома.

КЕРДАЧА ДЕНО ДОГ ГІОЗДОАХ

Тахан карагІдаьвача дикача гІулакхаша дог гІоздаьккха, къахьегарча денга, цо дІахьаргдолча кердача толамашка сатувсаш цІаьхьа хІара къахьегамхо. Балхара баьлча иштача уйлашца цІабера Грозненски шурий совхоза кхоалагІча отделене къахьегамхой. ХІаьта Іуйрийна, сахилча, тайп-тайпарча оазашца цІуваза йолалу йІаьхача буса сатийна лаьтта наІараш. Цу хана, Грознера Іоргагорске бода накъ а хоадайий морта гаьна йоадам уддача фермагахьа бодача новкъа йодаш бІаргаго йиш я юкъерча дегІара, шийсъевна кхалсаг. Хьалха кхайкача боргІилга оаз дика йоаз Амаева Амината, цунца дІадададу цо ший къахьегама ди.

Кхьча тайпара а хила йиш яц. ХІана аьлча оІаминта йолаш дезаш сага Іомаяь саьал дезІана чІоагІлу, юха дІайоаккхалац. «Сецца гІеттача иран карадоагІа», оалаш да вайнахьа. Амината кердача ма ший дега безабеннача балхаца. Аминатага хІанз хьай доярка профессии хувца аьлча, хІана лув дацар.

ШийттаІагІа шу да цо хьайбашта Іуьлаш ду. Цу лерригІча шераша ди а бийна а ла къовсаш дукха къахьийгад цо хьайбай ханалаш Іомае гІерташ. ХІаьта уж йовзарга хьежжа мара ле йиш яц доахана ду гІулакх.

Чентемирова бригаде ера вохчий йоІ. Шийна къаьстта деттача доахан группа елар цуна. Ферма коллективо бІарг лаьцар къонача доаркага, хьарцахьардар ийсдера, хьачувнга хьоашар. Иштта оашадьд ферме.

ДІаяхай Аминат шой яжах ших хинна ха. ХІана из дукха шура йоаккха боаьенца йола мастер я.

ХІара денна боккха тергам тІабохийт Амаевас ше гІулакх доча доахан продуктивность даккъара, йоаккхача продукцега дІададар дохдара.

Цу гІулакха йоккхий къайленаш да Амината балхаша. Цхьабакъда, ший тайпара да цо доахана ду гІулакх. ХІаьта цо хьехулача из йоккхий ю.

— Хьалхайна дуаьл ... [illegible] кхоа беш дІадохийташ, хьайбашта доалдергдоалача тайпара дуллар хІара Іатта хьалхашка. Цо дика тІа дуаш дола дракъар доахар боккхача лоархІаме да цох хьахухар совдаккхара. Цул кІезигагІа лоархІам болаш дац доахан шоай хаинахьа деттари деттале хьалхагІа шамараш массаж ярн. Іай а аьхки а хувцацц Амината доахан деттара режим. ХІара ше доахан массаж детт цхьан Іаттагара дІайолайийя чакхйоакх цо аргІа. Дерригa доахан даьннад цу аргІага, хІаьта изгахь санна Аминат цхьа гІулакх этта балха эра ца йоалаш а йиса из аргІа хийпача холуш кІезигаю доахана шура.

Иштта ха а дяд, а ца кхобеш къахьегача комсомолка Амаевана дагалаттараш хІара, шера кхоачашхул. Иагахь санна массекк шу хьалха ше леладеча доахах хІарамегара шиъ ах бІаь килограмм шура йоаккхий цо тоам лаьрхІабаде хІанз цох кхоачамбац йоарка. Даь шу хьалха хІара кхоабача Іаттагара 3018 килограмм шура лаьккхар совхозе хьалда деттача доярка. ХІаьта 1966 шера хьайбай продуктивность даккхъарбаьржача социалистически хьоелацкара хьекхамаш гойтача мастера къахьегама лакха мах бир правительства, Ленина орден а луш. Цу соагІато бехктонхам лаккхбаьча, дог айдаьча комсомолка кхы а керда толамаш даха декхар тІаийнар. ДІадахача шера хІара кхоабача Іаттагара 3240 килограмм шура лаьккхар.

Уж толамаш хІара боакхача лоархІаме да хьайбашта доакъарз чІоагІа база хьаяр. Цу гІулакха дукха къахьийгна отделено хьайбаш лелаераша укх тІеххьарча шерашка. Цудухьа доахайна хинхаштахьа дегІа пайдана йола витаминаш, белокаш йоахна доакъар тел. Цу дикача гІулакхо Амаева Амината торо хилийтай В. И. Ленина 100 шу дизара сийна лакхара социалистически декхараш тІаэца.

Укх шера юххьанца дика гІулакх юкъедоаладе лаьрхІад отделене хьайбаш лелаераша. Машача доакъара культураш дІайийна даьгІенаш хьалха санна доахан тІалехкаш йоха ца ени, аьхки дажа дІа ца лехкаш йиъ бІаь етт дагерашка чуеспабе дерхІ. Царца да Амаева Амината гІулакх ду доахан. Цу гІулакха чІоагІа раьза хинна оарцагІаьйнай дилла а пайдане хьалоаш йола доярка.

Хьайбай продукташ дукхагІа яхара лоархІамерча факторех цаІ я доахан Іаьхара да дитар. Доаркa дипдалийтац из гІулакх. Цо ходданза бІарг локх парга, ший доахах бугІе бена етт ханнахьа дІабугийт искусственни осеменение пункте.

Іай доахан дахна ха эггара халагІа я доаркашта. Цу замалаь дукхагІдолча даькъе ферме хул уж. ХІана аьлча бакха безбеннача Іатта, керда даьча Іаьса дукха гІулакх эш. Цу хана даим ферме хул Аминат. Цкъа ферме специалистех сиг а вІоцаш Іаса замоташ хинна хьайлар доярка. Дукххача шерашка болх баь опыт йола дол йоданзар. Амаевага ма дир Іаьса дооба.

— Цхьаболча доаркаша бехка етт дикагІа кхоаб, бакха беабеннар дукха теркал а ца беш — дуьш доярка — ма ийса хетаи сона. ХІана аьлча Іаса йсала а диспепсия яха херане лазар долаш а хила тарлу, иштта. Іунал деш хилча. Аз уж цхьатарра кхоаб. Цу гІулакхо торо кулийт хьахула Іаса а доахан а цхьаза чІоагІа хилийта, гІеа ма далийта.

Амаевана дукха ба хІара шера хьайбай продуктивность даккхьеш лаьхара цаламаш доаха доаркаш. ДоагІа а доггІаш лоархІ, цар ма шоай хьехарье. Амината кламерша дІайоццийт ше дукххача шерашка Іомаль опыт. ДІабахача кхьь бетта ше кхоабача хІара Іаттагара 783 килограмм шура а йоаккхаш совхозе хьалхара моттиг лаьккхай Амаевас. Іомаьча къонача доярка Далиева ПаьтІимата.

Т. АРЧАКОВ.

Автора сурт.

Закарпатски область. Мукачевски районерча Ленина цІерагІча колхоза баьцаэараш лелаераша укх шера хІара гектара тІара 220 центнер болаш коартолаш чуэ дерхІ. Коартолаш дІаюаш ба хІана механизатораш.

Сурта тІа: комсомолец Васылий Голош. Коартолаш дІаювча хІара сменагІа цаІ ах норма йоаккх цо.

Л. Ковтана сурт.

ТАСС фотохроника.

ДУБНА (Московски область). Ядерни тохкамий Объединенни института Советски Іилмахоша теоретически хьежа а экспериментально чІоагІдаь а дьиннад заряжения частицаш коллективни сихьара зарда тІа дьча кердача принципагІа ускоритель хьае йиш хилар. Ускорене кердача методах 1956 шера академика В. И. Векселера цІи тиллар. Тохкамаш Дубео ше доладир цо кулгаца деш.

Кердача ускорителан модель кхоллар СССР Іилмий Академе дукхача Іилмахоша.

СУРТА ТІА: ускорителан кердий модель йолча ба (аьрдехьара аьттехьа) СССР Іилмий Академе член-корреспондент А. А. Наумов, кердача ускорителий отдела начальник В. П. Саранцев, академик А. Л. Минц. Ю. Туманова сурт.

ТАСС фотохроника.

КЕПАЙОАЗОНИ РАДИОИ ДЕННА ХЕТАЯЬ

Самардийнахьа Грознера М. Ю. Лермонтова цІерагІча театре хилар партийни, общественни организацешта, болхлойн партийни корреспондентий, кеп йоазон активистий, радиоболхлой [illegible] торжественни собрани.

Торжественни собрани [illegible] КПСС Грозненски горкома [illegible] секретара С. В. Савельникова.

Гулбеннарашна чІоагІа тІоарал а деттай, доклад еш президиуме харжар КПСС ЦК Политбюро.

Кепайоазони радиони ден хьакъехьа доклад йир КПСС обкома пропаганды и агитацеи отдела заведующе П. И. Латышева.

Торжественни собрани [illegible] тІехьагІа Лермонтова цІерагІча театра коллективо спектакль гойтар гулбеннарашта.

Б. Г. ГАБИСОВНА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Партийни организацешка дукххача шерашка дуьхьале йоаццаш болх барахи вьча дийнахьа денз шовзткъей итт шу дизарца дувзаденнеи Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота дийла

Габисов Габиса Бисолтана — КПСС Урус-Мартана райкома хьалхарча секретара.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель И. АЛМАЗОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Г. СКЛОКИН.

гор. Грозный, 1969 шера 30 апрель.

М. К. ЕНИКЕЕВАНА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Партийни организацешка дукххача шерашка болх барах а вьча дийнахьа денз шовзткъе итт шу дизарца дувзаденна а Нохч-ГІалгІай Автономни Советска Социалистически Республика Лаккхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота дийла

Еникеева Мария Константиновнайна — КПСС Нохч-ГІалгІай обкома болхлоена.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель И. АЛМАЗОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Г. СКЛОКИН.

гор. Грозный, 1969 шера 30 апрель.

БАЬЧЧА ХЬИЙХАЧА НОВКЪА

СА ЮРТА ХЬЕЖ ОКТЯБРА МАЛХ

Ер статья тхоьга язъйна хана дийцинарг хьалха юртахо Сапралиев Гамзата Келар. Советий Iедало балийна нийса дахарца дозуш безаманца хьаьж шийн юрта хиначу кхиамех тIеэдахача хуьцамех, хьалхаре къахьегаш беешачу шийн юртахойх. Статья кечйоккуш дуьйна цIаьрха хиначу хийцамах дукха хаьттинехь. Хьуьна а тхаьн оьшу цунах статья: вай вехачу йоьлу уйлаш а ю цу тIе юккъера, сийрла ахоьйе хьалхьера республика къахьегамехь тIераде хилла тоьлучу юртах а цара тIехьаьжна дош.

Тхоай юрта ульянанда гIалда юккъ-юкъье соьа а соцаш хьаьа хIаьран кем бохкха сег санна со лелаш войча «Туьлавеннан хьорI тха кьаьнй Бекар», аьлла, кхечхургла тахан хьалхкхийначу цаьда. ХIьта а юрт йоьзача ца хаьа хьекогда ас фу дела, со хьига фуд а. Со дешнах шерашш, цийсуш деттача тхоай юрта улица, Iоа а хьалла а къаьна лаьрмaш аIа а доьхаш хьалдеш латтача сутлача шераштIй цIенош, бесаш, бархаш тоьбеша делачара. хIаьра гуьйрийна хьалхагIа дерхIаьрла къайла а дьха даьккхча лаьттапшара хIанз чукхухьача беркатть сай юртахой наьхха тIа лаьча правительствени совгIа-таша... Шортта ма со мадаль. Детсхойгина кийхачул тIехьагIа махкосийрдадальхиха Iалаш санна хоьа а хIаьна юре. Барагьа сага шар доьккхаш санна юрта сибат хьоккхаш пуч кердача цIенош.

1360 совгIа цIа хаь хIаьна тха юрта. ЦхьабакъIа хьалха санна истий а кхийла бумбаьннамчул тIехьагIа чубаха моттиг йоаш ва наьнапа цхьан тхов кIлах балаш кхна хах корабоьсгIаргба пезака, хIана щарна юкъе. Духьхьал ук тIехдьарча 10 шера (1957 шера дена) тха юрта хьалдаьд ас кийхараш санна дола 700 гергга цIа. Кlaxe йолача хана ккь а дукхагIа хургда уж. хIана аьлча хIаьра шера 250—300 бер IовгIаьххет тха юрта. Уж а беший уьнааш «Iйлнаша» кохха лезаш.

ДагадоагIа, бераш дешш дукха «зIамиьтах» таьсетеш хуьлар тха юрта наччахьа хана. ХIаьна шагахьа мара хаваш из ве хоьа «АхI» аьлла аьлла. хIакхооьна а оаршагIа йоагIа тха юртара лор Муталиева Лиза. Цу хана хьоьмача ихальнаха лоьра «дарбаш». УрхацIена, мил белаш хургвоьча тайнара шоай бераш кхеле йиш йолаш ба воаной а. Массанене а цIаххоьчаргIолаш санкала чIегилг ишта ейхаргахьа-хьорI. мел на баьийта фу «Iамоьтбаре-хьорI царна, ахаш, шоай салхе дезаш бен уж. 2000 совгIа бераш хьа загIача школе хьала се даьна «къоьрхара цIемаш» дуьйн. ХIана ха гIерташ ейла. сакъерламе, мил ли уж... хана лелаш еаькала чIенйа» дукхагIа уйла е оар тха.

Хьаькхьал, санаето, культура еш тха юрта чакаш, хIаьра цIагIа я электрически лаьмпаш радио, кIеанга зап хIана телевизорий сигал бесса лерахаш латтаьу цIенош а. ХIаьра дезна ааь фактически лIа-хьа деккъ тха юрта, 1680 экземпляр газеташ журналаш. Ук шера март бетта 20 кийрахь тха юртхоша шоай гаргарча, бовзача, безача нахага хIаьдаьйтар 2915 кехат (царех 345 Советски эскаре бераша). хIаьта цу хана тха юрта дола 3.636 кехат.

Сона дагадоагIача, цара. дIалархаш хан, бетта, цхьа бетта кхьчаьнара хьадена цхьа письмо ешна сег лаха кхыча юрта кхечаьхь тхо, е из деша сег чоралдаца дIаяхаьла уьллалара... хIаьна письмо хаде, деша, газета, журнале фу боах хьаьж мовкъостала веьхаш доаллаьо-м хан соьа, шийн цIагIара сег а. Цхьанкха цIа дап дийша а доша вагIаш а кхоъ—аьъ сег вод бахш. Масала, Костоев Шовхал шевьна кхуьнг хаде хоьш вацар. Ваькьа, цуьн воIах Абубакарах Советски Iедало вадаьвара а хьедаьрна хьарха ваьа... хIанз по шийн дерьнга цIесшьй на етафета. Абукара воI ХIадаж махьорча школе хьехархо ва, заочна пединституте доьша вагIа, цуьн сесаг Люба а цу институте а хьахха цу школе болх беш ю. ШелатIенолла воI Хьамзуйд 10 класе а хьевха хIаьнд, сперьвалийш тайп-тайпара балхаш а деш институте экзаменаш ала кийчаьло ва. КхоалагIвар—Бахьаудин 10-ча класе ва, виъаьгIвар—Хамзат хии — 8-ча, пхоьалгIвар Хайин,— 5-ча...

Дукха ба уж санна доьзалш. Сона дагадоагIача хана алла ала ховш сег вацар Сапралиев Элбазьхий Махьмада цIагIа. ХIанз цо шен дешарах хьадаьш шоккаргIоьлла а кхоьсалургвоьлаш ве. Цуьн воI Махьмах геолого-металлургически институте доьша вагIа, шоллагIвар Iалихан хьехархо ва, заочна пединституте доьшаш воал, хьехархо а воI Тамара а, заочна пединституте доьшаш йоал. Муса 10 класе а хьахха хIаьхо деша кийчаьлуш ва. Шкоье деша багIа йиIнгаш АсмаIен, Эсет, кIаьнк Iийсаш.

10 шу хьалха хьехархошна юкъе тха юьтара сег нагтаха хаьра кийслалар. ХIанз бераргача 70 хьехархочна юкъе кхарахьара хьетIаьена 5—6 сег мара вац. Ук тIехьарча шу шера дийнахь дешаш а заочно оьллаьмаш дIаделлаш а тха школе 10 классе кхиъна 450 когийна ялал кхиъна. Вай республике а кхиъ деаллежа дахьа а кхоабе йиш а хIана тха юртара дийна ваьх. Хезархахьа дуьккха чакбарна на Краснодарерта политехнически институте болх беш воьа тха технически Iилмай кандидат Гайтаев Хьамзаа Баьъаудин.

Иштта доьйнача юрта вала со а Iеваьлабьар ма дийнача. Цкъ а дьалха бIарлаьхьна соьа тхоьй берашь: «Фу дагалеха алалаш Iеладе воллаченна-хьорI дарткъал-гача хкаче воалла тха юрта. хIаьнгалла школе на возаш а ваьгIа» аьхха хубгам шер вегаьа. ХIаьта а ас йолуча тайпара сай бера ла хIайоьзийтача соьа хьаха кийча хилар уж. Иштта деша а воле а Iоманелар се 7—8 шу хьалха-гIа.

Со санна дешаш а тахарача вахарах тIехьа на биса гIерташ а бола са хана ца нах дукха ба тха юрта.

ХьалхагIа Назранe (Бекане) вахьар, аьлла. IуйрIйна яраньннар сарраха мара юха цIавхачашар. ДIа-юха гIаш вахе незар (гонаш-вордаш массанега а хьахьар). Цу тIа а хьаьлеа моьгIа дийхьача Тийрк санна моьтIарде хьаьле леагIар тха Шахе а. Хукла зе хаьа це тхоьа шийн хана. Цхьа-юм хIара доашаьйтар на тхьа гIалл кхоосал мара ялав йоаьача юрткахо а дIа-ма ле дохьйтар.

ХIанз дукха воккхаль школа цуь ляккха хара вол йоаьхача гороле гIалла водаш санна коа сона со цу тIаь тIа гIолдаш хIаар хIаьхьа водаш. Цуьнгача районера нах гул а безаш йоаьхда митинг хилар из хьаделлача дийнахь.

ХIанз тха юрта е сахьта пхьазза автобус йоагIа. Ukхаз гIолла чакх а дьа йоха IаьлийЮртара, СурхотIара Грозне, Орджоникидзе. Назране ухараш хIаьта вай а лаьрхIа тха юртара Назране ухаш.

Дагахьа лаьрхIаш ас: цхьа тхоай доаллаь йолаш 60 совгIа мотоциклаши а тха юрта.

ХIана яха а дукха кхыча гоьльала оха хезаш кап тхо хьалха санна. ЗIамига а йоккха а йоь тийа а уканаш. ХIаьта тха юрта йисте уллача совхоза йоккхача столове санна чай болаш хIама-м хьахьанхьа а кийчдой хьорI.

БIаь гаргга кхалсаг я тха юртарча промкомбинате къахьегаш. Укхаза а шура чакхйоаха йоккха пункт, хьайра, лорий участок, клуб, пхиъ библиотека, бушаьа отделени, пхиъ школа. Цхьаьга сарраха лахача Ачам бердаш тIа а лаьмаь тхоай юрте хьагIахьехача, дагалоь 1919 шу, тхоай хьаьгача цIенош йисача оакъар тIа саьоем буваш йийуте деношш, доалхаьа дача юртахочарча нала гIа а кхаьаш тхоашта хила хьажкIий пурташ, шоай соьлаьа шергIаш, гIайбаш. Тха къонахчой. деьаьл доьха а ца вега шот хотайнар бегарвардойцаша цу шера. Лениньа къоначa Советий Iадалах бенна тха безаш цу цIерана. алапа дIоалиьта бохабе вегаргла. ахаш, хилйабар уж. Цох хIана хилаиор.

Тхачоа тIехьа летавлар воаль алла ухьа СурхотIе а. Лаьттан тIара дIалкха уж шийн юрта! Иштта ваь лениниски командованe приказ. Бераш, воьйй, сагий а воккхий а нах шоай йолаш йоала мелтачо ба а оала муьхаль баьхьар аре дIа а хьаьш хьегIайоагIача Лениньна регулярни оьшаш. Цар дукхале доаллаьмар кIайбаьшаа, сагабелар «аьзна» шеш. Аре шоаьй дIалийнар цар дахьей. Шийн вахар кхаь а дахь цу арара юхавееза дага доаллаш сег вацар тхоьа юкъе. Цу дийнахь байнача-рох хIана сона дагавоал тха юртара 118 сег. Йицлургьац цу укхарча дешаша нах варцагIа а боалаш аргара хьалха моастагIчоа дегIаьхьача Яндиев ЗаIамий, Албогачиев-Юсапа, Нальгиев Мандрепух, Албогачиев Куркъий, кхычар цIераш. Хьунашка а цха кийчо йир оаха, тхоай безал доаллаха лахача юрташа дIа-юха а бега. Цхьонашта цIакхха а загардала йиш яц цу бериргача юха халача, мешача лениниска Ленина, парте, Советски Iаьрал со юрта дахь воккъестал. 4500 шоар цIарен дукха ахчен дайтар тхоьа В. И. Ленина ше ала а аьлла. Балаьа доецаш шина бисача шала на дIадекъача комиссе председатель вар со.

Дукха найда лацар тха хьаькаче лаьттане а. Цох пайда эпа хатавар нана болашпек пелащеж. Тота чахтъьаллазехьа дахгаьа тха хьатIаеттар. Берригача тха лаьттана лараг хIана хьехьевой ваьгача А.Албогачиева АртагIа шийн 50 гектара тIара чуапа хьунаьан.

Иштта, вокIоаной, дуккаганоой, 1919 шера кхиа а лаьа Iоахьар тIа юха хьатьайенна са къаьна революционни Экажкъонгий-Юрт.

Кхы а хозьергьа из тахан хьалхахари боагIараша.

М. САПРАЛИЕВ.

ТХА ЮРТАРА ПРЕДПРИЯТЕШ

Керда тийгача барекъах, поли-этилена детхьача хьоасех дьа кхалнаьха пхаралех, хиё цахх ца доалийтача тIормигалех, кхыча товарех етта машинаш дIаух тха Экажкъонгий-Юртара хIара денна. ЧIоагIа раьза а болаш дIайеа. тха мехкараша аь хIоаьахь Назране, Грозне, кхыча городашка бахача наха.

ШоллагIа шу да укхаза промкомбинат хьайкйла. ЧIоагIа тIаддаха цу чу болх бе ховлдечар тхо, 8—10 класс яьахха мехкарий. БIаь гаргга кхалсаг я тхо хIанз цу чу болх беш. Ленина юбилея сайна оахош тIайача дехарой кхоачийдар социалистически кхьа а даьна къахьегаш да тхо ук деношка. Цаь йисац цхьа норма 120—130 процент кхоачаш ца еш.

Промкомбината цехашка Iоша а бенна хIанз бокъонца беле шоай гIулакха мастераш хиннаб са воакъостах Аштемирова Зарема, Арапиева Дошхана, Албогачиева Нисапхана, Хаштиева Iайшата, Цечоева Люба, кхычарех.

Сакъердаме я тха мехкарий коллективe. Барт тайпа, боккхача безамца къахьег оаха. Дукха ба тхона юкъе пандар лакха, илли ала, халха бовла ховш мехкарий. Художественни самодеятельности кружок вIаьцарйоалла уйла а я тха. Городе бахача тхоай воакъостел тIехьадиса лац тхона къахьегаш а культуре я.

М. МАЛЬСАГОВА,
промкомбината барегьаш тегача цехера моторисгка.

СУРТА ТIА: (аьттехьа) барекъаш тегача цехе.

АьрдехьаРча сурта тIа шоана гу Экажкъонгий-Юртара лор Л. Муталиева. Дукхаеза из юртахошта.

М. Ильева суртан.

Владимир Ильич Ленин вин бIаь шу дузача дешa сийлахча къахьахара беррига шийн декхара къахьегамца санна. цIоажха ца хинача тайпара хьамар айдаьча къахьегаш ба баьччa хьийхача шиза иштта бохьача Нохч - ГIалгIайчен къахьегамхой.

Эгтара дехьича шераш шоай цIай йолгашкорана. КПСС XXIII-ча съезди решенеш, шераш пхи шера хьалха кхоачаш хинча дезаш хиьа бейшана цар.

Тахандера сийвор сайр бахьаш деллаш шоай со ца кхадеш, денешаца къахьача тIаа тIа дешаш доцаш, найра летарна боагIабьаьлаь Экажкъонгий - Юрта СурхотIаи бахa дукха нах.

Иштта найра тIаш беш хиона шоа юрт йоагальар моастагIчo. Цхьайбаргьа, дешаьеца гIеттабь, къахьегаш шах лайба хилгамар. Йоагаль юрташ ххьостoтаттоа чIоагIа воакъостал дар партеи правительствени. Деккъаша цента дукхьар найра тIаш бериях цу шинна а юрта ВЦИК-а Сийлен грамоташ шайй.

Советий Iаьдало наьлияно дегьлгадоаьцаш декхий хувцанош хиннад цу юрташкa. ХIанз В. И. Ленин вин бIаь шу дузача иббайлам къахьабоагIача хана цу юртхоша боккхача къахьегамца доахача тоахках, шера хийнача хувцанаш лаьца материалаш а оаха ук шоар тIа хьатакари.

Хьо найра дешa волгаь, цу дезаш волга кийче хьа дог мIехьанош лаьттана хьор, ца волнаш мара хийй нуьг ца тохачунца кьаьна а хул. Иштта да тха ЭкажкъонгIй-Юртара лаьттан.

Хьуна, бархто даьк ук. ХIаьта е цхьайкоьш лаьттан чIегинго чубахьа ца моттa хьуькъаш ду. цох йоалаьа кхиъга укхана, ваьбгт мара хIана доашла иштта санна, пайда яц. Бахча дIа цох дIаьяртo дулаш. Наьгахь санна уж санна куйгаш юкъе доьцара... ХIаьта а стоьтам мах аьхараш поаташ мача хул. Цхьаберамна кхдаа мутIарем аккхаиагиа махлао дегьадаь ціа хоьаш санна хул.

Иштта ейоотам ба тхона, айраеанта юкъе а. ХIаьта а дуккагIбарам шоай ма, хьакер ца кходанш шоай къай тIара мутIарем найкагIа. локкагIа, дизагIа ли хььлитта гIерг.

Наьсара дикагIа хьамкIаш кхеа хоар межа, аьлла тха тракториста Яндиева Куьрвейна цIи йошахарьа шоана. 41 совгIа центнер фуальаьта хьамкIаш чуийцар цо дIадакана шера хIара гектара тIара. Иштта дог долаш, цох пайда яца хоаш ба тха механизатораш Шанхоев Мовсар, Костоев Йовхьар, Угурчиев Амархан, кхыберараш.

Лаьттаца беррим дукха да. Пан — аьл цу хьаьа саьа гектара тIара 100 — 110 центнер хоартолаш кхий ааьна, хезача цецбовлар мах. Цецвале везаш хиннавац цу лаьтто да фу сен ва хьалма мара. ДIадаьхча шера сай 50 гектар кулача участке тIара 12 эзар центнер хоартолаш чуийцар аз гектара тIара 240 центнер хулаш. Юкъара хьоьраIача килограммах 5 кепиг мара дIа ца доахийташ пламах 7 кепиг доагIача.

Ук шера а аьа чуйахьа ааргбац аз хьунаьаш. Айса хоартолаш юаргIоьна дIадаьахьа шера силоса лаьрхIа хьалхIаьда дахна 50 гектар лаьтта хьахьеа лаа а цхьа гIулал де волавелар со сейна „гуракха“ а. ХIара гектара 40 тоаш шера кхо диллар. ХIанз хоартолаш дIае доладелл тхо цу тIа. Айса дIадахача шера кIаьнь хоартолаш а аз дIаораац. Са дешера—хIара гектара тIара 170 центнер. ХIаьта юкъ а дукхагIа хургья уж, йоаш дега.

Атта профессия я аьлармачуи ю. Куьйгаш мара хила хьа хIаьа лаьа воа цхьайбарапа. ХьакхагIа тоам шоалгад уж дешаш. ДагадоагIа сона, Советий Iаьдал дешаш хьаьхара шераш дар уж. Колхоз ер цу зама тха юрта. БIаьстан юйио ача хана эггара хьалха эрэттар дар мас гоарчах, бай, цох IелайнаьЙ, йоллахь. Цхьан кулгак ведар Iо а хьакхIоюм шахьаш кулар акарзой.

Цу хана гIайтьа а ма шина телопа а хIаца тха юкхьа. Тракторий моторшна кхайдю вархаш. ДIадахьаддаьа а ешна чакадоал кхацмаре Белаш.

Сай цалаца Iе дагадоахараш сона а мое — аьа шу хьоана. Цхьа шоашта болам ба вениача аоац болиа сага санна бIарахьмар сона къона тракторастий, из ма а болла со бригада хIама дар деналхайга хьожа. Къоазтхьанега дIалестаьа а лаьттан къастадIаьгIа Iоза лацар. Совхоза тракторастий курсаш хьаййаллача ваьа а хьаь кадийа дахьа юкъе Iоаьйра со. Из деадараш хIана санна хьунаьаьаш мадоь вIанатIаьддаргдацар. Хьалха гIоагIийна шийн безе дан мойбанна тайпара Iунал дош, оаза поамо ва сай трактор. Поатo цоий мара санна мот на сона а.

А. АЛБОГАЧИЕВ,
«Экажкъонгий» совхоза механизатор, Нохч - ГIалгIай АССР Лакхерчоа Совета депутат.

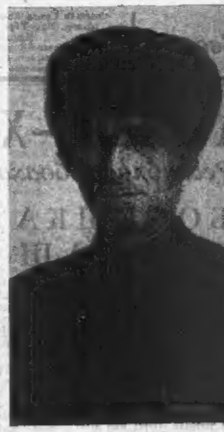

ЛАЬТТА БОЧА ДА ТХА

БЕРКАТЕИ ХЬАЬНЕИ ДА...

Дукхьал лаьтта дIалуш 6600 гектар лаьтта да тха совхозе. Цунна Iуна деш а бIаь совгIа трактор, кхыйола техника. Оаха дуэ аIа, хоартол, хьамкIа. ДIададахача шера шокъера хьаьхIоча хIара гектара тIара 129 центнер хоартолаш чуера оаха. ХIаьта цхьайолча аенвашa 230—240-чега дIалакхачайтар из цифра. Къаьстта бехкаьбаххаша за тхоьа ер шу: Ленин вин 100 шу дузача юбилея лайня дезаш ловзар тIайаьа соьна. ХIара гектара тIара 19 центнер кIа, 27 центнер фуальаьта хьамкIаш, 100 центнер хоартолаш, 12 центнер гадарам чуя доа дешаш сортта шlaш лелалерана.

Цу хьуваьаш шера йолаш делашаш тхо дIалаьача шера гIуралье. Дика къуяахарелаш да оаха 2700 гектар лаьтта дIалайна хIаь мукъа. IаЙ хIара гектара лаьрхIа чичкаьа центнер минеральни удобренеш тайсай дахкашка. ХIанз хьалхIаши гидуанташ дIае 2370 гектар лаьтта дийдаьаш да тхо. Хьаьха хьоайоаьа культураш чуэцаьаш а шоалагIа хьунаьаш кхебергба. КIоатIаргаш дIабоахаш, кхаккара сен наькъаш дIакъеалаш, шерадараш готтдер 100 гектар хилаш лаьтта хьатIа а хьа. шерарна оаха тхоай кхаш. Цхьоан гIайо оаш чаьерьаха, инвентаръ, нах кийча ба.

Лаьтто дика пайда яу тхона хIара шера: кулгаца болх вIеаьга бу кхашка. Бахьда, хьайбай бохо машинах, лаьтто луш бола пайда ца «дIакхала». Ц гIулакхо рентабельни ба хуламтан хьайоагIа 1964 шера вIашагIъела тха совхоз.

Тхоай боахам иштта тIехьабисарашца из тхойта уйла я тха дIаьхо йолаъ хана.

Фух оаха цу хьахьахьа де шарIар а дор а? Эггара хьалха оаха тераш тIаболлйтаргба дIадоача культурай хьункъам лакхбара. ХIанзалехьа кхаьа дIалахьал 300 тоьш совгIа кхо, самолеташца минеральни удобренеш теесай гуралье дийвачa дерошгача аааргаца.

Доакка ха хуьар тхона хIара шера оаха дIае хоартолаш йIарал. На ук шера хургдац. ДIалахача шера кхо а ьа фуне лаьрхIа дIаоггаль 2000 тоьш хоартолаш я оаха хIанз дIаюпараш. 650 гектара тIа дIадуэ оаха генараш, 17 эзар сом цIена пайда белар тхона цав дIалахача шера.

ХIанзалка санна шела бутарган хьайбай боахам а. Воттгара оаха цига ле хьоьрIаь — балхаш механизированни хьаьхве дергдолаш гIуллкх вIаштIехьаоаккхилга да. Ук деношка IаьлийЮртарча ферме болх бе йолалургья доадах детта аппарат «Елочка», СурхотIара цхьан пероьника а механизаци еш латт. Цига хьае йолаш 200 етт чубоада бин мутI бола цхьаьлха пероьник, доадах лезадерий 5 дезал чубахха цIенош.

ШагIарча гIулакхаш совхозе болх бе мукъа битац тха кхалнах. Царна оаха ук шера хьаедларгьа тхоай совхозе 90 бера лаьрхIа нелии сади.

Тхоай центральни усадьбанга гаьна йоалцаш 300 моттиг йола клуб хьалье лаьрхIад оаха. ВIаштIардаь дукха керда цIенош хьалдаьд ухказа ук тIехьарча хана. Городерз яхаш санна йолча квартирашка бах хIанз тха 40 болхлочун доьзал, ухказа а йоалла столове, общежитт, кхыйола бохама а производствени а объекташ. Юхера а ухказа хила негаш я юрта юкъ.

Ук шера тха совхозе болх бе йолалургья сомех кхеб йоаккха цех. Оаош кхеба лаьрхIа 100 тоьш Iажаш, кхораш, кхыйола сом чакхбаккха лаьрхIад оаха цу чу. Оборудованни хьаеце болаш а. ХIара шера дукха хагий хоартолаш хьаьтьетаю оаха уж чуоача хана. Пайда боацаш йов уж. ДIадахача шера иштта хьакъоастаь 800 тоьш хоартол отхдаш санна дIакхдйсар оаха. Бхи из дергдац. ХIанз хьае йолаьй оаха хранилищ доаккха цей, из хьалхьа кьыча цу дIаккхуисача «отдоласа» 45—50 эзар сом цIена пайда дургба совхоза.

Иштта хьае йолаьй цхьаьккха 1000 тоьш хоартол чуйоа хранилище а. Цо дIачуонларгьа тха хIара шера «дIайхача» деношка кхыча организацешка, предприятешка дIа на эцаш юса хоартолаш. Уж машинаш тIа а етте эша сег лехаш напинаш дIа-хьа хехна, ча тIа а йетташ коа Iемехкое кхоаргьаш тха совхоза санна.

Иштта тхоай боахам рентабельни, пайда хургхагIа дургболаш ба гIерт тха. Тха из вIаштIехь а дерга. Шоай юкъий сий лакха латтаде дIадоладаь гIулакх чакхдаккха хоаш ба Экажкъонгий-Юртара, СурхотIара, IаьлийЮртара нах.

А. МЕРЖОЕВ,
«Экажкъонгий» совхоза директор.

Социализма ах бIаь шера опыто бакъдир юрта боахам социалистически новкъа эгIабаккхара парте ленински политика нийса хилар.

(В. И. Ленин вина дийнах дезе бIаь шу дузара кийча ярр доша КПСС Центральни Комитета тезиш тIера).

СИЙРДАЧА КХОАНЕНГА

Колхозхой, совхозий болхлой, юрта бахамна специалистеш! Кхоьсам доаттаде... [illegible]

ИЛЬИЧА НОВКЪОСТАЛЦА

Тха кхьалла Сурхотiе динадар е водар а дейна дукха мейна юрт а. «Уж дерригача дуней тiа хьол телашагiа юрт яц тхо ехаш да тха юртарчь воaтаща даьхна илли.

Тхо деаша моттигаш хозагiа е дикагiа в моттигаш хила тарлу, хiаьта а йоаташа яхачунна тiаьхье да тхо. Бокхьалдар аьлча - м, ца ваьча, ший даьй бахача моттигах доккхал ца деш атта саг нийслургвац, цкъоакхьа къахьега ший истори долаш я тха юрт. Хьинидна дуецалаш... [illegible] ... юрта сибатага хьаекача вай Наьч-Галгiайчен вовзигача къаьнача юртий сонна, цун истори. Тхацига кiаьнга бац печчаьь Iазап дейна нах. Дукха дахкха сурт сонна хьалхашка... [illegible] ... юрта историна хьахара дакъа. Набарагiа дейна... [illegible]

Хiаьта тiахьлара... [illegible] ... Цун истора шаллагiа даькъа вай сийлахь-воккхача баьчнице В. И. Ленинаца, цо кхоллача вай хьамкарча партица дувзадена да. Iадаьмата хала из хиннай Советски Iаьдала 1919 шу, гобаьхкав тiагiорташ моастагiий, боьабаь боалам, кхьнметтел хьестам а дешо мекха болаш хинна из на. Цу заманчоа хинна нохчий, гiалгiай эгара толашагiевача доттагiача Владимир Ильич Ленина доккха мартерчатьна новкъостал даьд тха юрта, дега чIоагiа хьахаьтам тiаьйцаб цо дешиницехе ... Серго Орджоникидзас шийга баь хабар. Бакъдола чулацам... [illegible] ... Юрта бакача цхьаболча нахах дика дезагiоагiа Октябрьски революци хилалелъарча ... Сурхотiе. Йоакха дале а, Iаламата чiога... [illegible]

[illegible] ... Эрригача Сурхотiа вiаьмига цхьа тiехьа мара хинна... [illegible]

... Бакъдар аьлча цу хана цхьа бокха тика хиъаш а ... шера кьамьанга чудаьча... [illegible] ... Iаламата хала хиннад са юртахой вахар. Шортта ... чIоагiа ... дIаьхьехкакаьба нах уж, хiаьта уж кхачеча ... дикагiа хиннадац вахар.

Эрригача юрта ниайтъа шеко саг мара хиннавац дешар-йоаздe ховш. Даь а тiаьдуца а хiана хьеха... а са юртахой Iадальатa ... бокхе баьам хиннаб. Классови ... хинабеца ... дика хиннадаш хиннад цар серделонга бода ... дешарца мара ... йоацига. Бокхача нахa дуццпеччаьа ... деша ... седаьбаьса хьеча ... Эрригача Наьсарен цхьа школа мара хиннавац. Из кха ... хинаьш луш а хиннаьц. Цига бер деша ... хиннавац юрта бакача нах... Эрригa юрт тугуш хиннай ... Цу цхьан моттига ... Наьсарен 2 класс ... горски школе деша ... хиннай. Хiаьта ... [illegible] ... Дешарь вазарa ... не хьал хиннад Сурхотiарча ... Хiаьта хiана...

Дукха ца йоацаш, моттигара Советашка меркамаш дечa хана Оршанакевa улица тiа бешна... [illegible] ... Боалл даьна. Цхьан цiагiа Боатарнiаькьенга вопш сейна гучадаьнначох ... [illegible] ... Хiаьта а юртахоча ... [illegible] ... цiагiа цаi а цаь диплом да.

Тха юрта дуккьал массенара дипломаш долаш дазйтта саг ва, мишта кiаьзига бац институташ, техникумаш ахха хьехархой, лораш, экономисташ, агрономаш, хiаьта театральни институт ваьккхача Добриев Муьхьмада цiи дика йовза ленинградхошта — Нева тiарча городa драмтеатра артист ва из. Хьалха мала гашаргвар дуней эгара йоккхагiйола электростанцеш хьаьхьача Сурхотiара нах хургбаь аьлча. Комсомольски путевкаца коммунизма гiишлош — Братски Красноярски гидроэлектростанцеш хьаьхьача къахьегаш ба са юртара ... Наьльгиев Башир, Цечоев Исраил, Богатырев Абдул-Керим, Аушев Муьхьмад, Экажев Мысс. Печчаьа замагiа - м электричество фий ховш атта саг нийслургвацар Сурхотiа. Хiаьта тахан Ильича лампочкаш йоаг юртарча хiаьра цiагiа.

Дукха, Iаламата дукха хувцамаш хиннад Советски Iаьдал даьнначахан даьна Сурхотiа. Дукхаьл тiаьхьарча шерашка хьалхой I класса ... школа (хiана юрта ши школа я), керда универмаг ... гордаьд кхьоаш, тха юрта ... тiий цхьабола ... городе нийслургдац — нах цацбоалаш тоаб е дика а хьадаь да из.

Дуццига йоацаш ... юртахой культура боарам. Сурхотiа цiа дац радиоприемник е магнитафон йоацаш дукха цiенай тховнашка чуара ... телевизорни антенанаш. Тха юрта болх бе ... почтальон. Бакъда уж ... Нормагiа 10 килограмм ... дукха ... 15 килограмм ... Фу баьлахь? Кхо ... газет е журнал ... саг вац тха юрта, хiанта цхьабараш тайп-тайпарча ... периодически изданеш ... Тахан ... [illegible] ... Iоагiорей, советски, доаьзол дахьарчи классический произведенеш, ... Чайковски, Рахманинова, Штрауса, Моцарта, Шостаковича, Прокофьева музыка.

Тха юртарча ... [illegible] ... Сурхотiарча ... [illegible] ... Дукха за йоацаш Советски Iаьдала моттигара органаш хоржаш Сурхотiарча ... Совет. 30 депутат ва цига хержараш. Уж бе массанa а сий деш бола нах ... агрономаш, гiулакхара нах. Вайна ховш ма дарра хала ... [illegible] ... юрта цхьа ... мероприяти ... юртсовета депутаташа ... Совета Исполкома заседание каст-каста дуц ... юрта ... культура ... Къаьстта бохача тiараш ... Сурхотiарча депутаташа ... Маслаьд, депутата Б. Муцольгова ... юртбоахама ... [illegible] ... Комиссе ... [illegible] ... ремонт йир ... Исполкома заседанешка ... школай директорий, отделение управляющий, клуба заведующий отчетана. Лоацца аьлча юрта вахарах доаладе ... Совета исполкома ... [illegible]

Оаш доаш ... [illegible]

Юртахой ... [illegible] ... депутаташ, Совета исполком.

В. И. Ленина 100 шу дузача дена юрта сибат хьа а хувцалуш экономика, культура ... [illegible]

Х. НАЛЬГИЕВ,
[illegible]

НАЬХА ИРАЗ БАХЬАН ДОЛАШ

В. И. Ленина юбилей гарга гiортара дувзадена са безам ба. Советски Iаьдал доаккхаш ... хьовсаш, шоай сиЛош ца ... дешачa къонахчий цу ... духьа.

Къона Советски республика вiашагiъелла дукха за ... моастагiий ... Советски Iаьдал моастагiий — капиталистaш, помещикаш, ... империалисташ.

Царна дагадоаладар шоай хара ... доаттa ... Кьона Советски республикаца ... тiом боалабир цар.

Шоаш дег тiара ... Советски Iаьдала ... а баьча, цул моастагiашта духьал тiом бе хьахар гiалгiай кьахьерахой.

Аз Iаламате доккхал ду сай ц тiемашка дакъа хада ирaз хилара.

1918 шу, гуйре. Буро. Наьгiанa «синеча цiа» ... чу вага ... Кiайбараш ... дукхаьлькхабар ... [illegible]

1919 шу ... [illegible]

... [illegible]

Иккала Деникина эскара боласанкхашта духьал тiом бе са... хоагаьхьала ... [illegible]

— Фу де ... [illegible] ...

Фуццагiа хуле а Советски Iаьдала ... [illegible]

Из хьалхьаьш хинача кхоагiча дийнаь Сурхотiе ... тiебаьхкар деникинцаш.

НаI сана духьал отар Сурхотiара нах. ... Советски Iаьдала ... [illegible]

... моастагiашта ... Сурхотiара нах.

Гера хила ... моастагiичунна духьалъоттар цу дийнахь.

Iаламате чiоагiа лоаттар са юртахой деникинцашца. ... Къаьстта белгалбаьлар Наьльгиев Мандре, Албогачиев Iиса, дукха кхыбараш.

Цхьабаккъь моастагiий ... Шолжа тiа ... стаканцаьнара ... гвардейский дакъош тiаьхар.

Гуш дар моастагiичунна духьал хала ... Юрера ... хьундаш ... Цу дийнахь саргаль моастагiа юртах ... къилаб бар деникинцаш. ... хьал юрт хiалакйир.

Шiеча эскар воадир Деникин, ... Советски Iаьдал ... Ленина ... цу Iаьдало новкъостал а деш ... Сурхотiе.

Цу хана деш дуккъаьлла долабар ... а тха юрта а нах. Къаьстта доккха ... Сурхотiа ... городски хьисапе ... школа, телевизионни антеннаш...

Тхьо цу хьаьнача ... массанехь ... саца ... доттагаш ... сийрдача замах, кхо а ... кхоллар хилла.

М. АУШЕВ,
... партизан.

СА КУЛГАША ХЬАЛКХЕДАЬ IУЛ

Сенца боад боаллача хана «морвача» набарах доахке а со дiачульча хов вiашагiа Iоазатда. Сона а дийше шоай Iалагiа, йьерна, ... хьаннь цар бега, гiалантгаш ... доахий духа йiенгаш Iувш.

Ишта дiаiоаланнай са царца ух 10 шера. Цу юкъа аз 6 бутт баллана лела а хен. тхьой кхычa доахан лелалерашка дiаденна Iаснaр 2160 да. Царех хьахина доалача Iул да хiана тха ферма ... .

Бокхьа бехам хул сона царех Iаснa ... хинна бiаргалдейча. Хьа ... гiулакх ... Цулухьа ... Хiана ... Iасилга ... дадаь бiаьь ... хьалдархa ... ферма ... [illegible]

... хьахий, тоха ... хьаьнаш ... бoаргiа шура ... дола ... кхаьа.

Эрригiа дiаьлла ... Бахка бебеш ... аьлла ... дагадена ... хьаькдiе ... Iаьлча аьаш ... сига хиа хьана шура тела ... 14 ли ... шура тел аз ... 4-ла ... тiехьагiа 40 ли даьлалга вiашагiалаьр ... тоаш Iаьлча ... хiана да ... .

Бакха, хьалхагiа ираз ... ... Сона, ... хаддара ... Iайшача ... къаьста ... Тха юрта ... хьалхьача дикагiчарца ... сона совхозе ... хьамерга ... Хiара ... хьалхагiа ... премеш ... Кхе шу хьалха Ленина орден енна сона.

Хьалха, цар ... бенна ... хьеа ... уж кхьаба ... Дахра, ... хиннача ... цар да ... ... ухх барайтта шера. ... йола Лиза ... Райсхан ... новкъоста ... Цхьадолча ... хьожа ... Iульа Ленина ... Сайлен ... хьежа да ... Тха ферма бакхьа хiана ... социалистически ... дар ... В. И. Ленина 100 шу ... сийна дакъана ... [illegible]

Л. БАЗАПАЕВА,
[illegible] совхоза ... фермера ... [illegible]

Сурхотiе тахан. К. Леонов сур.

ЛАЬТТА — ТХА РУЗКЪА

Цiакха хиннабац лаьттанцара белх атта. Хiаьз-м кхашка шортта тракторaш, комбайнаш, иштта кхыйола юртбоахама техника малйа. Дукха къаьмат ... хьацабеннаб ахархочун болх. Тахан из ва дийша, лаьттан къайлемаш йовза говза специалист. Кулгашца деш долa балхаш хiара шера кiезигагiа хул. Из чуш да. Кхашкара балхаш чакхдоахача хана атта нийслургвац бел е цел бе белла ахархо.

Сона дика дагадоагiа хьалха ахархоео мел йоккхий халонаш лейнай. Ситассалехьа жуpагiа ... сискали кiолан тiормaга чу а ... кхашка ... Сурхотiара нах. ... участок ... хьахка кiа... тарлаьар ... Дахаьча ... [illegible]

Хiана Сурхотiара саг ... тергата ... дикагiйола ... Дукхача нахьа а ... хала мотоциклаш, легковой машинаш. Цу дерригаш моттера ... Iаьдал ахархойн болхь ... Iаьдала хилар.

Лулахьа ... совхозе а ... тракторaш, комбайнаш, иштта кхыйола юртбоахама техника. Лоаца ... техника ... совхоза ... Цукцаш ... сийрда дахьмад са юртахой вахар.

Шарлахь ца ... тайпара ... шера ...

кхашка хоадтол. Хiара ... тiара ... сонгiа ворхI, ... центнер кьалар. Корагiдаьннаьа кхоачам бац тха совхоза механизаторашa. Укх шера кхы а кхылагiа ... чуба ... цар. Цунухьа дiадахача Iаьна техникa ремонт ... балхашта ... хилар. Хiанз ... мастерски. Эрригa техника кхашка арахьовха ...

Дераш ... оаха укх деношка. В. И. Ленина юбилей сийна шерра социалистически ... а бораждаь ... Iаьйцаь лаьха социалистически декхараш.

Хiанз тха кхашка тракторий та ... механизаторий гiарз ... хозаш. Ленински вахте ... лоаттаб ... дехьа дарх болхар.

Бiаьстан кхьалхана ... культурьаш ... лаьтт механизаторий. Цхьалара кхашка нахьах доадим да, ... Хiана атта дийка ... денош ... дойа ... механизаторий Алиев Ибрахiим, Галиев Хьаса, Богатырев Султан, Дакиев ... .

У. БОГАТЫРЕВ,
«Знаменский» совхоза Сурхотiарча отделене механизатор.

ЦУ ДЕНОШКА ЛИЙТАРЕХ ЦАI

Бокхий нах... Собар, хьалхал шерча да. Шоай хана партах тiа багiа, къоначa доной ... вiаштiехьдаьа ... Хiара уж вай хiанз перошца ... вай нохк, лаьтта, юрт, хiара цiа дiарадеш чоарашца лийтарии ба. Вайх саго (къонaчарех доарх... а) хiанз ... лийтар а дешаргдарaш ... хiаро ... цу хамарча ... бiаргах ... .

Хiанз Бокхий нах ... Сурхотiара барaш. Уж бiаргабайча ... [illegible]

Сона хьалханна ... наьхьаьнне сурт. ... бiаргадайнна ... [illegible]

... мертана, ... газетий статьяша хьалхалка ... цу денал долча партизана ... 1919 шера февраль ... Серго Орджоникидзе ... Юрта Лоаман Советски республика хьахкалвас вечa гiалгiаша шоаш цу гiулахха ... сьеце ... Курчаь.

Цигара цiа а ... шоай юртара 300 саг ... партизански ... 1919 шера деникинцаша Сурхотiе ... [illegible] ... хинна деникинцаш. Юхьар ... уроаттабаь духьалъоттар партизанашта ... [illegible]

[illegible]

М. ЗАНГИЕВ.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

8 МАЙ-ГАР МУКЪАЯЬННА КЪАМАН ДИ

ШУ 24-гIа...

Цхьоалагlа май тlаккхочча хане Берлинерчеи Лейпцигерчеи ленински моттигашка хилар ю. Владимир Ильич хиннача белгаларча моттигашка хиларе исторически событеш юхадагайохийтарал совгIа, таханара дар, Германе истоpe чуьхьетара хьалха хьахинначи болхлой - ахархой пачхьалкхан чуьх дола социалистически нерладар доьза а йиш хулийт.

Цецвоал хьо сийлахь-воккхача сага пIерца дувзаденна мел дар миштa бокхача безамца лора а ду, хьожа а хьож республика къахьегамхой хьайна хаийча, цуь генинальни хьезам кхоачашбара цар мел дукха хIама лаьд хьайна лайхича. Ленина цIи марксистско-ленински парте хьаллхе а лелаеш социализма дегIаена общественни система хьаеш болхбача миллионаш болча наьха дегашка а гIуллкхаш а ах.

9 май, Советски эскаро гитлеровски Германи йоханьи фашистах нах мукъабьхаа 24 шу дийа ди, ГДР-е белгалдоакха ГДР хьахенна 20 шу даларии В. И. Ленин вал 100 шу даларан хийче ен хиларца дувзаденна еррагата обществ политически хьинор айденнача хана.

Дукха ха йоаццаш республика общественносто белгалдаьккхар ГДР керда социалистически конституци тIайица хьалхара шу дикар. Цу тIа законодательни лорадах чIогIIдаь Iац иий кхел иий бе елхача хортамукъадаьлначча халкъа карагIдьолларал. Керда керттерa закон дIадьалхааинa хьола наькъа, социалистически общество дIахо а дегIахаран аргашкка тоадран тIехь халкъе беча бакхача балха ний а къуаба да.

Иe мукъальцца 24 шу даьар деаьу ГДР-а политически экономически хьагъехьа чIоагIа а ста [illegible] [illegible], халкъа балхаш дукхача [illegible] дунен стон дартаи [illegible] пачхьалкхе а [illegible] [illegible] [illegible] чIоагIлуш бола мехк а болаш.

Республика кьахиннача хана деаз (1950 ш.) 21 миллиард нарка хинначара укх шера 100 миллиард наркага кхоачаш лакхъенна къамаш доход. Цу хана чуьх промышленни производства боерам 4,7-за лакхлурба. ХIама ца эшаш 8,5-за лакхъенна арахьарча торговле оборт. Дунен промышленни дегIальхача йиз пачхьалкхен юкъIаре хатт ГДР. Социалистически новкъа аргабоаккхаш бола юрта бахам дегIабоалабара даькъе а керттера моттиг лоац цо. ГДР интенсивни юртбоахама производства пачхьалкхе я. Ялат хьувкъадарел хьайбай продукци лакхарел дакъе дунен дукхача мехкашна къуьса йиш йолаш я из.

Халкъа Iадало дукха хIама даь, да а ду просвещении унахцIено лоралри дегIайоаларa, социальни Iилмашара, кьахьегамхой вахара хьал лакхдара дакъе.

Миллионаш нах чулаьца йолча ГДР 20 шу дизара сийна дальача социалистически яхь халкъа болча бериата къахьегаш нерд-нерда толамаш доах. Укх шера хьалхарча квартале 1968 шера цу хана хинначул къахьегама овсарле 8,5 процент лакхъенна, хIаьта промышленни производства боаран — 8 процент. Юрта боалаше кхоачашьна дуьхи шурен лакхара квартальни планаш.

Пачхьалкхена дола дар, массе а oarIopaхьара из чIоагIъара йоакхе ар дерригача халкъа кулдах - цIех доза гIулах ди. Нарден правительствал решенеш тIа за миллионаш болча къахьегамхоята дага лаьтарашн цар уйлаш, цар dIахьайна знанеш опыти. Городерен юртарен 200 эзар къахьегамхо Халкъа палатан моттигерча халкъа вокалийн депутаташ ба. ХIама ца эшаш 700 эзар болхло, ахархо интеллигенце вакал ва промышленни юртбоахамен предприятешта хьаллха лелача юкъе хьакире дакъа лоацаш.

Германе болхлой - ахархой пачхьалкхе Советски Союзаи социалистически содружества къыча вехкашнех оагIув а теха лаьтт, социализмана, коммунизмана, машара тIехьа, империализмо лехарашта духьал доаттабеча къовсама тоашаш бIубеннех соратни а болаш. Малхбузен Германе милитаристашен неонацистатен хьагбаьнна ен йола атакаш юха а еттташ, социалистически лагера малхбузен доазонашка чIоагIа цитадель а хиина лаьтт ГДР.

[illegible] МИНИТОЧКИН,
ТАСС корреспондент.

Берлин.

Мае лахьанаргйолаш болча Будапештски дунен [illegible] [illegible] армарлана [illegible] [illegible] [illegible] столице.

СУРТА ТIА: [illegible] къамаш [illegible] хьалхамаха [illegible] [illegible] лаьта [illegible] аппаратура.

МТИ—ТАСС сурт.

КЪЕЧА АМЕРИКАНЦИЙ ПОХОД

НЬЮ-ЙОРК, 6 май. (ТАСС). Чарлстоне (Къулбехьа Каролина штат) негрийха бола [illegible] дукха нах юха а гIайттаб [illegible] [illegible] алапеш лакхе а Iаьржа бос болча нахаца лелаю дискриминаце политика дIаяккха а ца тигарца дувзаленна бутт хьалхагIа вашдастовка къайкаль больницашкара гIуллакхара нах хьаллоацаш.

Пк эзар саго дакъа лоацача демонстраце керте латтор священник Ральф Абернети. Хьалхайинача демонстрацешка дакъа лоацарах дукха ха йоацаш лаьца хинноц нералоацама 500 доллар а [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] «Къулбехьара христиански кулгала конференци» лахара негритянски организаце председатель.

Колоннаш а ях города юкъерча улицашка гIолла чакхбаьхар демонстрацешка дакъа лоацараш [illegible] ен барашцара шоай солидарность йа а хьохкаш. Чарлстоне хIайз а дIадаккхаза лаьтт комендантски сахьат. Городе «чрезвычайни положени» хьахайкаьнна дIадайхача кIирагIа.

ИНДЕ ПРЕЗИДЕНТ ДIАВОЛЛАР

ДЕЛИ, 6 май. (ТАСС). Инде селхан тIеххьарча денкъа вакъальхилар президент Закир Хусейн. Дакъа ийна болха таьнча вIашагIкхийтта нах президентски дворецагара Джамия Миллиа университетагахьа, Закир Хусейн дIаводда кийчъаь моттиг йолчахьа болабелар.

Инде президент дIаволлача вар СССР Министрий Советa Председатель А. Н. Косыгин а цунна улувбаьна баха нах а.

ФКП ЦК ПЛЕНУМА РЕЗОЛЮЦИ

ПАРИЖ, 6 май. (ТАСС). Французски коммунистически парте Центральни Комитета пленуме дакъа лоацаш. хиннарашна къоабалъяьй коммунистически болхлойи партей дунен халкъашта юкъера Совещании кийчъара хьакъехьен из сийчъеча Французски Компарте дакъа лацара хьакъехьен ФКП ЦК Политбюро члена, ФКП ЦК секретара Ж. Марше хьачуенна доклад.

Пленуме къоабалъю, йоах резолюце тIа, Совещани кийчъара 1969 шера 18—22 марта кошесе тIаийца оешовен. Совещани кийчъеча комиссе Центральни Комитетага дахьийта хьадзIача керттерча документа проект Iональчул тIехьагIа ФКП лоархI, из проект хIанз Совещании хьажийта дIачувза [illegible] кхоачам хилда кийчъаь хилар.

Коммунистически болхлойи парте дунен халкъашта юкъерча Совещание из тIехьа хилар дукха за хьалхагIа доза хьаьынен из кийчъера чIоагIа новкъостал даьн йолча Французски коммунистически парте хьаккхайкаду, из Совещани кийчъара гIуллакхашта ше раьза хилар. Цо лархI, дерригa антиимпериалистически низам кхоталара чIоагIен хилалза аргIйоанех лара лоархIадуш йола дунен халкъашта юкъерча коммунистически болама цхьоагIе чIоагIъярга болача наькъа тIара лоархIаме этап а хинна. Совещани дIаоттара хилалза даргдоаба хьалаш хIанз хилар.

Французски коммунистически парте массаза кхоачам а даь, кхоачам а дергда шие къамак декхарашиший интернациональни декхари. Цхьаккха низ кхоберIбац цо 5-ча июне Москве хьеэзам йола дунен халкъашта юкъера Совещани дунен халкъашта юкъерча коммунистически болама бокха тоалли болаш хилийтара, машарен социализман гIулакха.

ХАЛКЪА ТАЛАНТАШКА ХЬАЖАР

Районни культура Цlеной балха Эрригроссийски хьежарга ден[illegible] ка айбаьб вай республика районни культура Цlеной болх, лаккхбешнаб юрта общественни культурни вахарера, къахьегамхоита коммунистически кхетам балара даьакъера цар лоархIам.

Эрригроссийски районни культурай Цlеной хьажаре дакъа [illegible] республикерча дерригaча 14 районни культура Цlено.

Республика культура Министерства даим методически практически новкъостал ду районни культура Цlеноита методически кабинеташ, тIемен къахьегамен сийлен уголокаш кийчъара, берий клубаш, любительски объединени, художественни самодеятельноста кружокаш вIашагIйоахара, сайренаш, устни журналаш, кхыйола культурно-массови мероприятеш чакхъяьлара.

Культура Министерства методкабинето даим районни культура Цlеной болхлоита консультацеш а стажировкаш а вай хьажара ус[illegible] кхочушъяра дешаех, балха чулоацам тоабарах лаьца.

Отта а я районни культура Цlеноита новкъостала дIахьайтай методически материалаш, сайреней сценареш, гойтара пособеш.

Районни культура Цlеной квалифицировании кадраица чIоагIIдар духьа культура Министерства 1968 шера районни культура Цlеноита балхо чакхейте культпросветучилища клубни отделени йистельхта 22 саг. Белгалара бола баьб районни культура Цlеной технически кийчадара а.

Цу берригача организационни балхо новкъостал даьн районни культура Цlеной балха боарам айбира.

Къастта боккха болх бу районни культура Цlеноша В. И. Ленин вельча дийнахь денз 100 шу дизарна дувзадена. Йоашха лоархIам бу В. И. Ленина вахарен гIуллакхий иьохаммагIа, советски халкъа революционни, тIема, къахьегама традиценикара, коммунистически парте турала наьсагаро къахьегамхоита кхетам балара. Уж мероприятеш чакхйоах юбилейна кийчо еча юкъагIа культуре учреждений балий чулоацам тоабара дешаш а хIаьта иштта культура Цlеной болх дикагIа бола хилара чу а эа товбарцея материально бах чIоагIIдара дувзадена дола дешаш а дакьехьош республика культура Министерство оттаьча вIалагIа.

Клубаш «Ленинана» чакхйоах районни культура Цlеноша. Цуна юкъе да ленински дешараш, тематически сайреней шакхаш, кинолекторей, университетий, культура цколай занятеш, беседаш, утренникаш, вIашагIкхета сайренаш, ленински цIенош уголокаш кийчъар, кхыйола мероприятеш. Масала, Советски, Шелковской, Урус-Мартана, Шалежа районий дараш синна доаца культура Цlеноша устни журналаш хиннад: «Ульяновгlар дезал», «Ленина цIерагIа», тематически сайренаш хиннай: «Ленински вахте», «Ильичага лу рапорт», н. кх. дI.

Дуккхача районни культура Цlеноша отта а я чакхйоаккхаш я тематически сайреней цикл: «Яханн котталоаш йоахаши я Ленина идеи», «Ленин вахаь», Ленин дайна за, Ленин дийна хургва!», «Ленински орбитагIа лел дунеэ», «Ленина цIерагIа», кхыяраш.

В. И. Ленин вельча дийнахь денз 100 шу дизара хетадеча Эрригроссийски искусства фестивалаца дувзадена хьакхайтаьча художественни самодеятельноста республикански хьажарга кийчлуш да хIанз районни культура Цlеной. Цул совгIа, хьалхайоахараш районашка комсомольски организацеца цхьанa конкурсаш кхайкабай В. И. Ленина хетаь драматически произведени, стихотворени дикагIа хьал яьо, цивн дикагIа хьал доакх хьажа.

Районни культура Цlеноша дукха тоабаьб къахьегамхоита атеистически кхетам балара дакъе беш бола болх. Атеизмах лаьца массе тайпара болх бу Ачхой-Мартана, Наурски, Сунженски, Советски, кхыча районий культура Цlеноша. Масала, Ачхой-Мартана районни культура ЦIагIа 1968 шера вIашагIъелар «дIаю лелаш атеисте клубъ». Лоацача хана цу клубо 11 тематически сайре вай хьажа вена 2049 саг а волаш, 59 лекци а йийшей, доклад а вай ладувгIаш 7800 саг а волаш.

Белгалбаккха бокхи юртарча клубаш культура Цlеноша новкъостал дара бу методически болх. Дикa кийчъаь клубни балха расдаьлара хьежаякa чIоастадеш Iолакхаш, массе тайпара эшаш дола литература чулоацаш методически кабинеташ а районни культура Цlеноша. Цигача да районий а, [illegible] республика а клубий балха опыт юкъаш даь йоахой, тематически сайреней, устни журналий, диспутий сценареш рогIаботкаш. Йолча моттиге тIа а бохкe даим методически новкъостал ду юртий клубашта.

Цхьадола юртара культура Цlеноша клубаш районни культура Цlенoex метачагIа да. Зональни методически центраш а хиина дIаэттад. Царех да Кхатарой-Юртара (Ачхой-Мартана район), Троицкера (Сунженски район), Элистанжера (Ведана район), Дубовскера (Шелковской район) юрта культура Цlеной. Масала Дубовской юрта культура ЦIагIа болх беш я дагъа лоацаш 618 саг а волаш йола 17 художественни самодеятельноста кружок.

Къаьстта тераьбе боагIаш ба Сунженски районни культура Цlен болх. Цига масса тайпара, литрахIар кхоачашдара тIаберзабаь, сакъердане болх бу бахача нахаца. Из культура Цlа — культурно - просветительни балха а юртарча культура организацешта новкъостал дара а йиза йола методически центр. ХIара шу массаза доал дикагIа хул Сунженски культура Цlен болх.

В. И. Ленин вальча дийнахь денз 100 шу дизара лекхьадахара беш беш долча районни культура Цlено кийчъайй кхиче массови мероприятенна цIаьла «Ленински трибуна» а юкъейоагIаш йола клубни «Ленинана». Из а Дейлекх коммунистически хьоина цIсай кулгашка хилча йолча нах, Ленина белгалдаьна новкъа гIолла болхаш бола нах хестабора трибуна, из а Ильич сийна дахаран къахьегарал вайна новкъарле ен бола нах бехка бара трибуна.

Из форме чакхйоах шигга эргаеча юртарча клубашек культура Цlеноштен.

Сунженски культура Цlено бешкха болх чакхбоал къедарлойгта методически кхетам балара, советски халкъа революционни традициш, уж [illegible] [illegible] [illegible]. Масала, «Кхо воахал вIашагIкхетар» яла мероприятия чакхъяьккхай юкъе бахий лоаар бейнача йохсамхоиша дегIача нашетаина юхе. Сакъердаме чакхъяьлар «тIехьашка а дIаяйнзар, «оагIа даьдар» яхача темана хетаь сайре.

Районни культура ЦIагIа я дикa кийчъаь тIема сийлен уголоки коммунистически къахьегама кабинети.

Районни культура Цlено бокхха болх бу керда советски цIеййи обрядаш вахара юкъеяхьара.

Ер массехьагIа шу да Сунженски районни культура ЦIагIа болх беш пхе факультетах латти («Дешар цхолин», «Уйахцlено», «Правой знанеш», «Iилма-атеистически знанеш», «Литературен искусствои») халкъа культура университет йола.

ЧIоагIа уйла тIайохайт бахача наха атеистически кхетам балара. Цига болх беш я дакъе лоацаш 267 саг а волаш йола художественни самодеятельноста 13 кружок.

Сунженски районни культура Цlен болхлоша шоай керттера декхар лоархI юртарча клубаштеи культура Цlеноштен методически новкъостал делгах. Районни культура ЦIагIа кийчъаь башха-дика методически кабинет я. Массови мероприятеш чакхъякара новкъостал де каст-каста юртара клубаш йолда ух культура Цlен болхлой.

Культура ЦIагIа болх беш я изостуде художественни оформительски мастерской. Цига хул эшаш мел бола технически средстваш а музыкальни инструменташ а.

Иззамо бола чакхбоах Советски, Веденски, Гроэненски юрта районни культура Цlеноша а.

Ала доагIа, хьажар долча хана районни культура Цlеноша бу болх массиноха а хьажара условени декхарашей ма яхара ца халар. Цунна дувзадена республика культура Министерства моттигерча партейни советски организацеш, 1969 шера планаш цхьаш оттаеш, районни культура Цlеной хьажара балха юкъера дерригa кхоачамбоацарах теркалду.

Х. КУРКИЕВА,
Нохч-ГIалгIай АССР культура [illegible] [illegible].

«Сунжанефть» НГДУ медсанчаста тера[illegible] Надежда Александровна Лазарева [illegible] а [illegible] а [illegible] а поселке.

Из [illegible] дегIара [illegible] хьалеаг каст-каста [illegible] [illegible] а механика механьгтахоита юкъе. Надежда Александровнайна берригача болхлой цIерашн дай цIерашн хов, хIама аьлча дукха ха я из царна юкъе болх беш йола. Ше еча теркама нах шуIIахьа бе хов цунна. Из новкъостал де кийча, я массаза а ниччахьа я. Неккхача опытел эрудиции новкъостал лу цунна унахочул захара кийча диагноз оттае, тIаккха доагIаш дола дарба де а. ХIаьта лора воа этара керттердо цуи доаши да — цIена, нах беш дог.

Надежда Александровна [illegible] [illegible] хьалха са [illegible]

НАХА ДУКХАВЕЗА САГ

хилар медсанчаста керттерча лора Далаттураев Сулейман Салманаца.

«Из тха дикагIа йола лор я,— аьлар Салманас.— Из баьхаи дела чIоагIIа дозденнад мехкальтахоита хула лазараш. Надежда Александровнас профилактически болх вIашгIтехьбаьккхаб, объектахка санитарни постам дьхьай, унахоита диспансеризаци дика ю. Из дерриra дешаеть а дикала 30 — 35 саг ше йолча хьажа чуол.

Школе Iональ Ньютона заведующа Данила теркале [illegible], негахь садиа ца беш бала болх царна бувзабеинa гIене, бахьда, ше задарах верзаваь лор, лала из мара дешалургбац сага. ЦIанклa а йоа да, дукх дагьлетт вайна дага дукхаеза цIераш. Цига мара вай йоцлургьаш Надежда Александровнай цIи. Из хаттал оаш проецеле балх беш йолча Анна Яковлевна Сошнайга, бецнхлошка Н. Редькинга, Хамагунаьгга, кхычара. Боашача безамца хьакхаргьа цоарй цун цIи.

Цхьавола лор наха сийдош лоархIаш вале а, бIь пена юкъечухьерчам хул, общественни балхаца, гIулакхаца бежа боаш хул, дIаьта Надежда Александровна иштa ян. Цо ший еррига нукъа за общественни гIулакха дIалу. Цунна кхо хетац наха делча гIулакха ше дIайотийта ха. Из местноме председатель я. Дукха ду цу комитета къоастаде деза дешаш. Надежда Александровна иштa хIара дена бу бейх: ха, къахьетам, шийна хоаш дар наха дIалуш йоал из.

ХIанз дукхахачерта хоо цхьа дала лазар хулча шийн махагIа моттаж ваха еза. Бахьда, из иштта доли а Надежда Александровна йолча вода цамотийн хинар, из хьинар ду вокхар, хIаьа аьлча иштта тешамегIа из, цунна бейн лазара хорта, малагIа молха мала еза а дикагIа хов. Цхьаккха хьакхашабеш из тешам, дукхача цхьанка ший дага йоахал наха дIа а телаш болийта ба из.

Ялх шу да Лазарева поселке болх беш йола. Бахьда, цига бахача наха хет из хилла а моттиг юкъе дахар хьакча сапна. Из да наха дIаннан [illegible] [illegible] аргIйолаш Надежда Александровна хилар. Из да иш шийн дег наха дIадалар.

Иштта я Надежда Александровна.

Л. [illegible].

Итт шера кхо миллион килограмм хIана яьяхкаьд айна шура яккхий хьайбаш лелидарен ветеранарен Эстонски Iилма-тохкама институтa «Тарту» яхача опытно-хьокхама совхоза Ворбуэски отделенерча доярка Линда Саар (сурта тIа).

Линда Саар болх беш йолча хьайбаш лелачеча ферме дукха хьашний хийнб вежарашха йолча республикашкарен доаьа дехьарча межкашкарен. 70-етт бетта шие цаI лоарлIаю Л. Саар, хIаьта царех хIаранергара дIадахача шера юкъера ларxIачa 4700 килограмм яккхар 4,25 процент хьоазал йоаллача шурий.

СССР ВДНХ доашо кхо медаль яларна белгалдаьхад Линда Саара къахьегама толамаш.

Э. Нориман сурт.
ТАСС фотохроника.

КХЫ А ДИКАГIА КЪАХЬЕГАРГДА

В. И. Ленин веача дийнахь денз бIаь шу дизара сийна бехкташаме социалистически декхараш тIайица къахьегама вехта дIахьош я Грозненски хIамаш тегача объединене коллектив. Къаьстта хьинар айденна къахьег Хачатуров Александр Авекович кулгалдеча № 2 йолча цеха коллектив.

Цхьанакха шу дIадахадац цеха коллективо пачхьалкхен задани кхоачаш ца ен. Шерра социалистически яхь а йоаржаяь, хьинар лех ца долийташ къахьег цатилетка дизьлагIача шера а. Укх шера хьалхарча квартала план 104 процент кхоачашъяьй. 108500 изделн арахеца езаш яр цех, хIаьта арахийцар 108151 издели я. Заданех йоагIачул 7651 издели совгIа я из. Нагахьа ай дIадодаш цеха коллективо декха норма тIеххоачаш ца ен. Цунга хьежжа даккху къахьегама овсарле а. Шийгa хьакилац уж хьокхамаш.

ТIайица социалистически декхараш толамца кхоачашдара низ кхобаш цеха болхлоша, арахецача продукце дикал лаккхъяра тIехьа цахаддаш къовсам лоаттабу. ЧIоагIа лоархIаме да зелха йоаш йола ха кIеннгьар.

— ХьалхагIа цхьаболча болхлошна дукха ха йоайора бираххьа хьатегаш, цхьашача бохьанех балхе тIера бувлар. Балха тIа дукха брак йора. ТIаккха уж гIалаташ юха тоадеш дукха ха йовра. Из бахьен долаш болх рентабельно дIабодацар, цо къахьегама овсарле лаккхьлийтацар. Цудукхьа тхоапта йиллe задани а киаткъа мара кхоачашхьалацар тхона, яхаш, дуви цеха начальника.

Цу сIудакха — цеха производственни совещане дийцар балха тIа нийслуш хинна кхоачамбоацараш, къахьегама овсарле, арахецача продукце дикал лакхъяра йола мероприятеш белгалъяьхар, дIахо йодача хана дикагIа болх бе социалистически декхараш тIайицар. Цул тIеххьагIа цIенхаитта къовсам а доаттабеш болх бедаьдер коллектив, дика лакхъелар къахьегама овсарлен арахецача продукце дикал.

В. И. Ленин ваь 100 шу дуза ди дездеш шерра социалистически яхь яржай цехе. Цеха мел йола болхло юкъеэзав цу яхьо, хIаране дег чу къахьегама цIера сийг боссийтеб. ХIара бригада (ала я уж цехе) болхлочо ший новкъостел тIехьа ца виса гIерташ болх бу. Иштта айденнача хьинарца балха тIа лакха толамаш а доахаш къахьийгаь цеха коллективо апреле а.

ДIадахача квартала цеха бригадашта юкъе яржача социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхар Николенко Прасковья Николаевнас кулгалдеча бригада, хIаьта шоллагIа моттиг Саркисовай Варвара Сурхановна керте латтача бригадана хьоакайир. Планаца совгIа еррагача цехо арахийнача 7651 изделех дукхьал цу шиня бригадо арахийцай 4517 издели. Николенко бригадала дукха тIехьайнасаш Саркисова бригада, 19 издели кIезигагIа мара из цо арахийцар. Цунах хов вайна цу шин бригада шоайна иштта къовсаенна къахьег.

Апрель бетта а хьинар тIехделаш, хьычарна хьоахам телаш къахьегаш хьаенай Николенкой Саркисовай бригадаш. Цеха коллективо бечвахьалкхен вазн кхоачашъеча йиза дакъе лоац цу бригадашта. Сийлен Доски тIа массе хана хьалха лаьтт цар цIераш, кхьмарез лакхагIа хул цар дакъа хьакхамаш.

Оалаш да «Веахьаяйечул яха хьийнйа хул». Из. Николенкой Саркисовай бригадех хьача мегаргIа из. Дуккхаьнеха дикал цар уж толамаш. Керттера цуу бахьна кхьаьиадха «Деьз производственни болх [illegible] [illegible] [illegible]-баккхар да.

Къахьегама моржаи сийза, цунна велар дийза, ший праз корадаьрех я Николенко Прасковья Николаевна. Ше цу цехе болх беш яьккхача дика ийссамен хьокхаче телаш-къахьегаш хьеенай я. Николенко. ЦаI их — шоашa кхоачашйора деи норма. Балха тIа цхьакха брак хIиййунадар. Лакха дикал болаш хулар из тайга берий бераша, цудуххa тIахьакам болчей чакх а доадар.

Дика производственни хьнна Iаа я. Николенко. Цеха юкъерча вахаре а доакха дакъа лоац цо, из юкъе йоашаш цхьанкха мероприяте дIахьош цехе. Цена дог долаш, вахаца Iемерза безаме я из. Цудукхьа марагIа ду цуи сий бекха болхлойна. Цул дика оамалаш, хьинар дийзача цеха администрацие бригадаша кулгалде оттаю из. Ала деза, цунга доал йоаьалча дера къаьстта дика болх бе бахьан болхлой дегашка доссийнa. Цуаухьа тешам еьга ала шi бригада лакха толамаш дахлаха. Белгалбаха боагIа бригадах, къаьстта дика болх беш. Уж ба мотористаш В. Комарцева, Л. Ткаченко, Б. Зинидова. Балха норма 110 — 115 процент кхоачашйо царех хIаране.

Иштта дика къахьег из. Саркисова бригада а. Укхо шогIа, цо дикагIа бу цьнеа цхьанакха сайн ульякъостаме йиш йоаш, массане а цхьаттарра дика болх бу хул бригада болхлоша. ХIаьта йоа. Саркисова ше балха йоккха опыти долаш толаш йолаш я, цуптара хIокхан пийбу кхычар.

Лаккхача къахьегама толамашца ваьхьенай из коллектив В. И. Ленин вахьча денна. 22 апреле продукцеи арахецара план 110 процент кхоачашъяьй.

Коллективо керттера декхар ших шера лакх хIанза хьалха кхоачашдер да. ХIаьта шу чакхдала 5—6 ди хьалхагIа из кхоачашде дега а да коллектив.

Хь. БАЛАЕВ.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIолаеш Грозненски [illegible] дукха мархаш а йолаш, йолчеш а йоацаш ха хургья, дохкбоалхьарва гIаьхкхьеча бэарашъ мух хьекхартба. Фогара температура республике Малла 20—22 градус, Грозне 22 — 24 градус йовхал йолаш хургйа.

ДIакорча шие дейх шин буса [illegible] - дукха мархаш а йолаш, йолчаш а йоашаш де лаьтта таолу, мохкйакъалча моттигашке доаш доаллаpгда, лостамаш хувцаш дагIо, гIаьхкхьеча боарьяга кхоачаш мух хьекхаргба. Температура бийсанна 7 — 12, денощка 20 — 25 градус йовхал йолаш хургьа. Метеостанци.

Редактора зам. А. А. МЯКИЕВ.

ЛадувгIа, хьажа

РАДИО
8 май

7.10 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.20 — Передачай программа. 7.35 — Москва. 8.15 — «Сердало» газета обзор. 8.25 — Хоамаш. 8.35 — Апараш. 8.45 — «Кхоаин хиталон Дидиэ» (нохчий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — Передачай программа. 16.05 — «Къона тIехье» (нохчий меттала). 16.20 — Юрта боахама хьахьегамхоита дола концерт. 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Апараш. 18.25 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.40 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ
8 май

18.00 — Телевизиони передачаш (гIалгIай, эрсий меттешка). 18.25 — Хьаж. [illegible] кхоарий яхь яраш латт. 18.40 — «Боккха хувкар» яха художественни фильм. 20.30 — Футболах СССР-е хьалхара моттиг яхха. ЦСКА — «Динамо» (Москва). 2-гIа тайм. Ленина цIерагIча центральни стадионера трансляци. 21.15 — Дунен халкъашта юкъера обозрени. 21.30 — «Баркал хилла шоина, советски салтий». Гитлеровски фашизмах Германе мукъаяккхара дента. 22.00 — Передачай программа. 22.05 — «Трио — туристаш» яха фильм-концерт.

РАДИО
9 май

7.10 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.20 — Хоамаш. 7.30 — «Сердало» газета обзор. 7.40 — «Къона тIехье» (гIалгIай меттала). 8.00 — Москва. 8.15 — «Ленинан некъ» газета обзор. 8.30 — Сийлахь - боккхача Даьнен тIема доакъашхой веташах дола концерт. 9.00 — Москва. 15.15 — Передачай программа. 15.20 — «Доккалургдоашаш» яха радиокомпозици (нохчий меттала). 15.40 — Машарах. Цотг тагIалах. Даьнехах дола Нохч-ГIалгIай малеш. 16.15 — «Цхьан предприяте фронтовикаш» (эрсий меттала). 16.30 — Москва. 16.45 — «Котталое Денца» (гIалгIай меттала). 17.00 — «Литературни Нохч-ГIалгIайче» яха радиожурнал (эрсий меттала). 17.30 — Апараш. 17.50 — «Къонал» (гIалгIай меттала). 18.00 — «Болхлой вахар» яха радиогазета (эрсий меттала). 18.30 — Москва. «Фашизмо дуьхьалорча тIем тIа бейнараш сий деш йист ца хулаш минут хилар».

ТЕЛЕВИДЕНИ
9 май

12.00 — Варшава. «ВIамагIа волча заIнiй ганбаш» яха художественни фильм. 13.40 — Даьнен салтиште хетаю. Кинокомпозици. 14.15 — «Волгоградски лаьтта тIа вIашагIкхетар» яха телевизиони фильм. 14.30 — Коталон цIей. 14.50 — Сийлахь-боккхача Даьнен тIема доакъашхоита дола концерт. 15.35 — «Иим ма ле Луговая станце» яха художественни фильм. 17.00 — Коталон Денна хетаь программа. 18.50 — «Фашизмо дуьхьала баьча тIем тIа бейнарий сий деш минута йист ца хилар». 19.10 — Телевизиони передачай специальни. 19.20 — Кинохурнал. 19.30 — Концерт. Чей, коасие цIерагIча залера трансляци. 21.00 — Кердадарий эстафета. 21.15 — Передачай программа. 22.20 — «Нагахь саьна хьона хьай вIа ваьа дала» яха документальни фильм.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина раьнa, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора—2-44-66; редактора зам.—2-20-11; [illegible] секретари—2-24-50; партийни вахарен, культуран, промышленносттен отделаш—2-42-30; юрта боахамен письмаш отделаш—2-42-30.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—2-44-66; зам. редактора—2-20-11; ответственного секретаря — 2-24-50; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 2-42-30; отдела сельского хозяйства и писем — 2-42-30.

«Грозненский рабочий» издательство типографи. Революцион проспект, 7/84.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

С-05408. Заказ № 2147.